

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי כ"ד באייר תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - פ"ב

1. משנה - אלו עניני צניעות נוספים צריך להזהר בהם?

- א. לא ירגיל אדם רווק להיות מן מלמדי תינוקות - כי אמותיהם של התינוקות מצויות תדיר אצל המלמדים להביא את בניהן לבית הספר.
- ב. וכן לא תרגיל אשה להיות מן הסופרים - משום האבות.
- ג. רבי אלעזר - אף מי שאין לו אשה, והיא אינה שרויה אצלו, לא ילמד סופרים.
- ד. רבי יהודה - לא ירעה רווק בהמה, כדי שלא יתאוה לבהמות, ויבא לידי משכב בהמה.
- לא יישנו שני רווקים בטלית אחת, כדי שלא יבואו לידי משכב זכור.
- וחכמים מתירים, כיון שלא נחשדו ישראל על כך.

2. משנה - אלו הוראות הובאו בענין אומנותו של אדם?

- א. מי שמלאכת אומנותו היא לצורך נשים - לא יתייחד עם הנשים, ואפילו הרבה יחד, לפי שלבו גס בהן ומחפות עליו.
- ב. ולא ילמד אדם את בנו אומנות שהיא לצורך הנשים.
- ג. רבי מאיר אומר: לעולם ילמד אדם את בנו אומנות נקיה וקלה.
- אל יאמר בלבו, שאומנות זו אינה מעשירה, אלא יתפלל למי שהעושר והנכסים שלו, ומן השמים ישלחו לו את פרנסתו.
- שלא באה העניות או העשירות מן האומנות, אלא הכל נמדד לאדם מן השמים, לפי זכותו.
- ד. רבי שמעון בן אלעזר - וכי ראית מימך חיה ועוף שיש להם אומנות? ובכל זאת הן מתפרנסין שלא בצער, וק"ו האדם שנברא לשמש קונו.
- וכשאדם הראשון חטא בהיותו בגן עדן, נגזר על כל בני האדם, להצטער על פרנסתם.
- ה. בשם אבא גוריא: לא ילמד אדם את בנו להיות מנהיג חמורים, או גמל, או מוכר קדירות, או ספן, או רועה, וחונני. משום שזו אומנות ליסטים.
- ו. רבי יהודה בשמו - החמרין, רובן רשעים מפני שחשודים על הגזל, כאמור.
- אבל הגמלין - רובן כשרים, משום ששוהים במקום סכנה, ומשברים את לבם לפני הקדוש ברוך הוא.
- הספנין - רובם חסידיים, משום שהם מצויים תדיר במקום סכנה, ותמיד הם ברעדה, יותר מן הגמלים.
- ז. טוב שברופאים - לגיהנם! לפי שהוא בטוח בעצמו ואינו ירא מן החולי.
- וגם לפעמים הוא הורג נפשות כשמתרשל במלאכתו. ולפעמים בידו לרפא עניים שאין בידם לשלם, ואינו רוצה לרפאם ללא קבלת שכר.
- ח. והכשר שבטבחים, שותפו של עמלק הוא, שהרבה ספיקות טריפה באים לידי, ומתוך שהוא חס על ממונו, הוא מאכילן לישראל.
- ט. דברי רבי נהוראי - יבואו בסוף שהרי אדם אוכל משכרה בעולם הזה, והקרן קיימת לו לעולם הבא.
- ושאר כל אומנות, אינן כן. שהרי כשאדם בא לידי חולי, או לידי זקנה, או לידי יסורין, וכבר אינו יכול לעסוק במלאכתו, הרי הוא מת ברעב.
- אבל התורה משמרתו מכל רע בנערותו, ואף נותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו.

3. ברייתא - כל שעסקיו עם הנשים, רע הדבר להיות בקרבתו. כגון מי?

הצורפים, הסורקים בגדי נשים, המנקרים ריחים של יד שהנשים טוחנות בהם. והרוכלין, המוכרים קישוטי בשמים לנשים. והאורגים והספרים, שהנשים באות אליהם, כדי שיספרו את בניהן. והכובסים, שהנשים מביאות להם את כבסיהן לכבס.

4. מקיז דם, מחמם מרחצאות, והבורסקי - אין מעמידים מהם מלך, ולא כהן גדול. מה הטעם?

משום שאומנותם מזולזלת בעיני בני אדם, ולכן, אין זה מכבוד המלכות והכהונה למנותם.

5. עשרה דברים נאמרו במקיז דם. אלו הן?

- א. ג' סימני גאווה - מהלך על צידו, רוחו גסה, אינו יושב אלא אם כן הוא נסמך לאחוריו או על צידו. [מתגאה על שאנשים מוסרים נפשם בידו].
- ב. ושלושה דברים אלו, סימני גאווה הם. שמתגאה הוא בכך שבני אדם מוסרים את נפשם בידו.
- ג. עינו צרה בממונו - שרגיל הוא לאכול אצל המזמינים אותו להקיז להם.
- ד. עינו רעה - שנותן עיניו בבריאים, ומצפה שיחלו, כדי שיצטרכו לו. המשך-

- ה. אוכל הרבה - שהוא רגיל לאכול עם כמה אנשים בכל יום, כאמור.
ו. מוציא קימעה - משום שאוכל עם החולים, והם מקפידים לאכול לחם נקי ובשר שמן. ומאכלים אלו ממעטים את הזבל.
ז. חשוד על עריות מתוך שעסקו עם הנשים.
ח. חשוד על הגזל משום שהנשים גוזלות מבעליהן ונותנות לו.
ט. אף חשוד על שפיכות דמים, שלפעמים מקיז יותר מדי דם, וגורם למיתה.

6. אלו מימרות נוספות הובאו בעניני אומנות?

- א. בר קפרא - לעולם ילמד אדם את בנו אומנות נקיה וקלה, מחטא דתלמיותא.
ב. רבי - אין לך אומנות שמתבטלת מן העולם. כי בין אם היא נקיה, ובין אם היא מאוסה, יש בה צורך. ואם לא יעסוק בה אדם זה, יעסוק בה אחר.
ג. ברם, אשרי מי שרואה את הוריו וילדיו כשהם עוסקים באומנות מעולה. ואוי לו למי שרואה את הוריו כשהם עוסקים באומנות פגומה.
ד. אי אפשר לו לעולם, בלא בסם [מוכר בשמים], ואי אפשר לו בלא בורסקי [מעבד עורות].
ה. אשרי מי שאומנותו היא "בסם", שמדיף תמיד ריח טוב. ואוי לו מי שאומנותו היא "בורסקי" שמדיף תמיד ריח רע.
ו. אי אפשר לעולם בלא זכרים ובלא נקבות. ברם, אשרי מי שבניו זכרים, ואוי לו למי שבניו נקיבות.

7. רבי נהוראי - אומר: מניח אני כל אומנות שבעולם, ואיני מלמד את בני אלא תורה. מה הטעם?
לפי שכל אומנות שבעולם אין עומדת לו לאדם, אלא בימי ילדותו. אבל בימי זקנותו, הרי הוא מוטל ברעב.
אבל תורה אינה כן. אלא עומדת לו לאדם בעת ילדותו, ונותנת לו אחרית ותקוה בעת זקנותו.

הדרן עלך "עשרה יוחסין" וסליקא לה מסכת קידושין